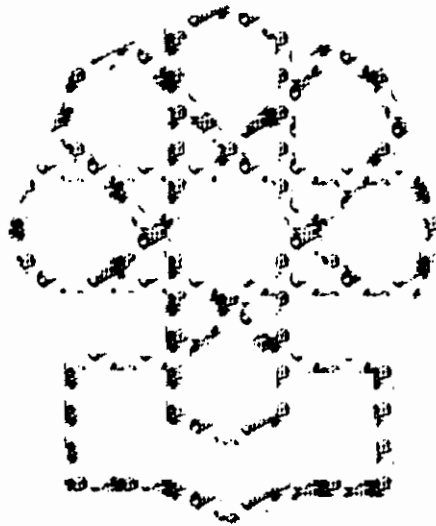

۱۱۹۲

درباره لایحه واگذاری قطعی طرح میان آب به شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب

معاونت پژوهشی
بهمن ماه ۱۳۷۴

دفتر بررسیهای اقتصادی
کار:
دفتر بررسیهای حقوقی

کد گزارش: ۲۰۰۱۱۶۲

واگذاری قطعی طرح میان آب به شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب

عنوان طرح

شماره ترتیب چاپ: ۱۷۴۳

شماره چاپ سابقه: —

شماره دفتر ثبت: ۵۵۵

تاریخ چاپ: ۱۳۷۴/۸/۱۶

کمیسیونهای ارجاعی: امور اقتصادی و دارایی و تعاون - امور برنامه و بودجه امور برنامه و بودجه کشاورزی و عمران روستاها - دیوان محاسبات
مربوط به امور مالی مجلس

مشخصات طرح

مرکز پژوهشی و مجلس شورای اسلامی

کتابخانه و واحد اسناد و اطلاع رسانی مجلس

شماره:

تاریخ:

۱- سابقه

۲- اهداف طرح کشت و صنعت نیشکر میان آب

۳- ضعف شدید و عقب ماندگی در صنایع قند و شکر ایران

۴- موقعیت جغرافیایی و وسعت اراضی طرح کشت و صنعت نیشکر میان آب

۴-۱- موقعیت جغرافیایی طرح

۴-۲- وسعت اراضی طرح

۵- مروری بر کارنامه شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب

۶- فشرده نظر کارشناسی

تاریخ تصویب:
محل و تاریخ:
امضاء:
مختار:

۱- امروزه یکی از سیاستهای اصلاحی بخش کشاورزی در امر تجاری کردن آن، خودکفایی در زمینه تولید محصولات اساسی (نظیر گندم، برنج، روغن، شکر و ...)، افزایش تولید محصولات در واحد سطح، مکانیزاسیون با استفاده از تکنولوژی جدید و ... توجه به ایجاد واحدهای سرمایه‌داری ارضی یا کشت و صنعت است.

۲- شرکتهای کشت و صنعت، شرکتهایی هستند که تمام عملیات مراحل تولید و توزیع محصولات زراعی، عملیات تولیدی مزارع، انبارداری، تبدیل محصولات زراعی و مواد غذایی حاصل را انجام می‌دهند. ضمن آنکه به اشتغال‌زایی و انتقال تکنولوژی در مناطق روستایی نیز کمک می‌نمایند. اصولاً شرکتهای کشت و صنعت در جوامع سرمایه‌داری و در حال توسعه براساس ساختار و سیاستهای اقتصادی خود، به صورت خصوصی - دولتی و یا مشارکت با شرکتهای چند ملیتی فعالیت می‌نمایند و موفقیت این واحدها اصولاً بستگی به استفاده از تکنیکهای مدیریت و ترکیب بهینه از عوامل تولید (کار و سرمایه) دارد.

۳- فعالیت شرکتهای کشت و صنعت به زمان رژیم سابق باز می‌گردد که با مشارکت شرکتهای چند ملیتی نظیر شرکتهای شلکات، هاوایی، کمپانی کلاسه و ... مبادرت به فعالیت نمودند و اراضی متعلق به دولت واقع در زیر سدها به ویژه در منطقه خوزستان و دیگر استانها به رایگان و بدون پرداخت اجاره در اختیار این شرکتهای قرار گرفت. طبق قانون، وسعت اراضی هر واحد کشت و صنعت نمی‌بایست از ۵۰۰۰ هکتار کمتر باشد.

۴- پس از پیروزی انقلاب اسلامی دولت با توجه به سیاستهای ملی خود در امر خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی اهدافی را در اصلاحات بخش کشاورزی دنبال نمود که افزایش تولیدات کشاورزی به وسیله افزایش بازدهی در واحد سطح و همچنین بالابردن سطح زیر کشت با استفاده از روشها و تکنیکهای جدید را در برداشت. یکی از راههای حصول به این اهداف، استفاده بهینه از شرکتهای کشت و صنعت بود.

۵- در این راستا با توجه به رشد جمعیت و نیاز کشور به محصولات اساسی کشاورزی و کاهش وابستگی شرکتهای کشت و صنعت به ویژه برای تولیدات شکر و محصولات فرعی آن، مورد حمایت دولت قرار گرفتند، زیرا براساس پیش‌بینی وزارت کشاورزی، نیاز کشور به قند و شکر از ۱۲۵۰ هزار تن در سال ۱۳۶۳ به بیش از ۱۷۵۰ هزار تن در سال ۱۳۷۳ می‌رسید. براساس برنامه‌ریزی وزارت کشاورزی می‌بایستی برای نیاز ۱۷۵۰ هزار تن شکر، یک میلیون تن آن (۵۷/۱ درصد) از نیشکر و ۷۵۰ هزار تن (۴۲/۹ درصد) دیگر از چغندر قند حاصل می‌گردید. در واقع هدف این قرار گرفت که با اجرای این طرح تا سال ۱۳۷۳ تولید شکر از نیشکر متجاوز از چهار برابر و از چغندر قند ۲/۱۴ درصد افزایش یابد^(۱).

۶- در راستای اجرای این سیاست، می‌توان از طرح تشکیل شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب نام برد. طرح کشت و صنعت میان آب به عنوان یک شرکت در سال ۱۳۶۳ طبق موافقتنامه‌ای که بین وزارت کشاورزی و بانکهای سرمایه‌گذار (کشاورزی، صادرات و صنعت و معدن) به امضا رسید، تأسیس گردید. طبق این موافقتنامه وظایف کارهای زیربنایی شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب به عهده

۱- عبدالحسین زاده. بررسی وضعیت اقتصادی کشاورزی ایران، ص ۳۴۴.

وزارت کشاورزی واگذار گردید و کارهای روبنایی (صنعت و مسکن) به عهده بانکهای سرمایه گذار قرار گرفت.

۷- وزارت کشاورزی فعالیت خود را از سال ۱۳۶۴ آغاز نمود و به علت آنکه حدود نیمی از شکر مورد نیاز کشور از خارج تأمین می گردید دولت این طرح را یک طرح ملی اعلام نمود و برای آن اعتباراتی در بودجه قرار داد^(۱).

۸- طرح مزبور می بایستی در سال ۱۳۶۸ آماده بهره برداری قرار می گرفت ولی متأسفانه به علت نبود برنامه ریزی صحیح از سوی وزارت کشاورزی، واقع بودن اراضی در منطقه جنگلی کندی کار توسط پیمانکاران به دلیل عدم نظارت جدی بر کار آنان، تا سال ۱۳۷۰ اقدامات انجام شده بیش از ۱۵ تا ۲۰ درصد نبوده است!

۹- سرانجام براساس اعلام تمایل بانکهای سهامدار و موافقت ریاست محترم جمهوری، ادامه اجرای عملیات زیربنایی طرح از اول سال ۱۳۷۱ به شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب انتقال یافت و اعتبارات عمرانی این طرح از سال ۱۳۷۱ از بودجه دولت حذف گردید. براساس لایحه ای که از طرف دولت تقدیم مجلس گردیده پیشنهاد شده است که در طرح شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب، وظایف وزارت کشاورزی به بانک کشاورزی^(۲) منتقل گردد.

۱۰- در این گزارش به بررسی کارشناسی لایحه مزبور و اهمیت اقتصادی و اجتماعی واگذاری این وظایف می پردازیم. ابتدا اهداف طرح با نگاهی بر میزان تولید و مصرف قند و شکر در کشور، دلایل عقب ماندگی صنایع قند و شکر و اهمیت اقتصادی طرح ذکر می گردد، سپس موفقیت جغرافیایی و میزان اراضی طرح بررسی خواهد شد، در قسمت سوم عملکرد و اقدامات انجام شده طرح در دو مرحله با توجه به مشکلات و نارساییهایی که وجود داشته بررسی می گردد و در نهایت جمع بندی نظر کارشناسی در مورد این لایحه خواهد آمد.

۲- اهداف طرح کشت و صنعت نیشکر میان آب

اهداف کلی طرح از لحاظ اقتصادی و اجتماعی کما و کیفاً به شرح زیر است:

- ۱- تأمین بخشی از شکر مورد نیاز کشور جلوگیری از خروج ارز برای واردات شکر و کاهش وابستگی؛
- ۲- استفاده از ضایعات نیشکر برای خوراک دام و نئوپان و صنایع جانبی؛
- ۳- احداث کارخانه برای تولید شکر، نئوپان و خوراک دام از نیشکر به ظرفیتهای:
 - تولید سالانه ۵۰,۰۰۰ تن شکر؛
 - تولید سالانه ۵۰,۰۰۰ تن نئوپان از تفاله نیشکر (کاس)؛
 - تولید سالانه ۶۴,۰۰۰ تن خوراک دام از تفاله و ملاس نیشکر؛
- ۴- ایجاد اشتغال و نوسازی مناطق روستایی؛
- ۵- استفاده بهینه از اراضی به وسیله تکنولوژی نوین.

۱- عبدالحسین زاده، پیشین.

۲- بانک صنعت و معدن سهام خود را به شرکت فروخته، بانک صادرات نیز در حال خارج شدن از شرکت با فروش سهام خود به بانک کشاورزی می باشد و بانک کشاورزی تنها سهامدار این شرکت در آینده خواهد بود.

۳- ضعف شدید و عقب ماندگی در صنایع قند و شکر در ایران

۱- در سال ۱۳۷۲ کل تولید شکر در ایران ۸۶۴,۰۰۰ تن بوده که ۶۵۲,۰۰۰ تن آن از چغندر و باقیمانده (۱۹۴,۰۰۰ تن) از نیشکر به دست آمده است. با توجه به ظرفیت تولید شکر کارخانه های چغندری که حدود ۸۰۰,۰۰۰ تن می باشد و همچنین ظرفیت اسمی تولید کارخانه های نیشکری (هفت تپه و کارون) که ۳۰۰,۰۰۰ تن برآورد می شود، ظرفیت کل تولید شکر در حال حاضر حدود ۱,۱۰۰,۰۰۰ تن می باشد.

۲- مصرف سرانه شکر در ایران طی سالهای ۱۳۷۲-۱۳۵۸ حدود ۲۷ کیلوگرم بوده که به علت عدم تکافوی^(۱) تولید داخلی، واردات قند و شکر طی سالهای فوق الذکر با نوسانهای شدید بین ۲۷۷,۰۰۰ تن و ۱/۳ میلیون تن ثبت شده است.^(۲)

۳- متأسفانه بهره برداری از ظرفیتهای نصب شده در صنایع قند و شکر مطلوب نیست. ضایعات بسیار بالا، فرسودگی شدید کارخانجات قند و بی توجهی مسئولین صنعتی به این صنایع در برنامه اول، وضعیت قابل قبولی در این صنعت فراهم نساخته است. بررسیهای موجه نشان می دهد که به دلیل فرسودگی شدید صنایع شکر (به ویژه چغندری).

دوران فعالیت این کارخانجات (که نباید پیش از یکصد روز در طول سال باشد) عملاً به حدود ۱۷۰ روز می رسد و این به معنای آن است که راندمان استحصال شکر از چغندر به شدت پایین می آید و خسارت ملی سنگینی به جای می گذارد.

۴- صنعت قند کشور بسیار پایین تر از ظرفیت واقعی خود کار می کند.^(۳)

۵- مقدار ضایعات در صنایع قند کشور بالاست. آمار نشان می دهد که تنها در سال ۷۱، افزون بر ۷۰ هزار تن شکر ضایعاتی بوده که در بخش سیلوها در صنعت قند به وقوع پیوسته است.

عبرآورد تلفات صنعت قند (که به دلیل ضعف مدیریت عالی صنایع کشور همچنان وجود دارد) در برنامه اول به حدود ۲۵۰ میلیون دلار بالغ می گردد.

۷- یک شاخص مقایسه ای در مورد این صنعت در ایران و ژاپن گویای واقعیات تلخی است. بررسی های موجود نشان می دهد که ژاپن مساحت چغندرکاری معادل مساحت چغندرکاری خراسان دارد (یعنی حدود ۷۰ هزار هکتار). با این حال شکری که از این اراضی در ژاپن به دست می آید سه برابر ایران است!

یک چنین شکافی بین دو شاخه صنعت و تا این اندازه فاصله، از نظر برنامه ریزی صنعتی غیر عادی و عجیب است. این واقعیت را چنانچه در کنار شاخص نفر-ساعت تبدیل چغندر بگذاریم (در آلمان ۵ دقیقه، بلژیک ۶ دقیقه و ایران ۳۰۰ دقیقه) به عمق کم توجهی به منابع ملی بیشتر پی می بریم.

۸- از دیدگاه کارشناسی، درست آن است که منابع موجود در درجه اول به سمت ارتقاء بهره برداری و کاهش ضایعات و عقب ماندگی های موجود در صنایع فعال هدایت بشود و در درجه بعد به سمت احداث

۱- با فرض ثابت ماندن مصرف سرانه شکر (در حدود ۲۷ کیلوگرم) کل نیاز کشور به شکر در سال ۱۳۸۰ (جمعیت کشور حدود ۷۰ میلیون نفر) با رشد سالانه ۲/۹ درصد به ۱,۸۹۰,۰۰۰ تن خواهد رسید که با توجه به حداکثر ظرفیت تولید داخلی، تهیه و تأمین آن از داخل کشور امکان پذیر نبوده و چنانچه تولید داخلی افزایش نیابد، نیاز به واردات همچنان ادامه خواهد یافت.

۲- گزارش بانک کشاورزی در مورد طرح میان آب، ۱۳۷۴/۹/۱۲

۳- صنایع قند چغندری در سال ۶۹ حدود نصف ظرفیت خودکار کردند! مضافاً در همان سال علی رغم افزایش چغندر قند تولیدی کشور، تولید کشور نسبت به سال ۶۸، کاهش نیز داشت!

پروژه‌های جدید هدایت گردد. مروری بر کارکرد صنایع قند و شکر کشور (اعم از چغندری و نیشگری) گویای آن است که متأسفانه اولاً مدیریت عالی صنعتی خوبی در مورد تولیدات استراتژیک اعمال نشده و ثانیاً منابع در مجاری غیراولویتی مصروف گردیده و ثالثاً همان پروژه‌های غیراولویتی نیز در بوتۀ اتلافات زمانی، تنها هزینه‌ها را بر دوش اقتصاد ملی افزایش داده‌اند.

۴- موقعیت جغرافیایی و وسعت اراضی طرح کشت و صنعت نیشکر میان آب

۴-۱- موقعیت جغرافیایی طرح

اصولاً کشت نیشکر در ایران تنها در استان خوزستان انجام می‌گیرد که برای این منظور بسیار مساعد است. بدین جهت که اصولاً نیشکر گیاهی است استوایی و دایمی یعنی برای رشد و نمو احتیاج به زمین مناسب همراه با آفتاب داغ و آب فراوان می‌باشد که تمامی این عوامل در زمینهای استان خوزستان (اراضی زیر کشت این محصول) وجود دارد. اراضی میان آب که برای اجرای طرح کشت و صنعت نیشکر میان آب انتخاب گردیده است واقع در استان خوزستان و در جنوب شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه در حد فاصل ایستگاههای راه آهن میان آب و آهو دشت، در ۷۰ کیلومتر شمال شهرستان اهواز قرار دارد و رودخانه دز در قسمت شرقی این اراضی در جریان می‌باشد.

۴-۲- وسعت اراضی طرح

مساحت کل اراضی در نظر گرفته شده جهت اجرای طرح ۱۱,۵۰۰ هکتار بوده که بعدها محدود شده و حدود ۹,۵۰۰ هکتار از اراضی از طریق انعقاد قرارداد اجاره با وزارت کشاورزی از سال ۱۳۷۰ در اختیار شرکت قرار گرفته است^(۱).

به هنگام انعقاد قرارداد اجاره اراضی، معادل ۵,۰۰۰ هکتار از اراضی فوق رسماً و قانوناً تحت مالکیت وزارت کشاورزی بوده و در مورد تعیین تکلیف بقیه اراضی (۴,۵۰۰ هکتار) به موجب قرار داد فوق مقرر گردیده مراحل خرید، تصرف و تملیک باقیمانده اراضی توسط وزارت کشاورزی با نمایندگی اداره کل کشاورزی استان خوزستان و با همکاری لازم توسط شرکت به عمل آید. تا پایان خرداد ماه ۱۳۷۴، معادل ۲۵۳۰ هکتار از ۴,۵۰۰ هکتار باقیمانده اراضی خریداری و عملاً در اختیار شرکت قرار گرفته و گفته شده است که در مورد تعیین تکلیف بقیه اراضی نیز اقدامات در جریان می‌باشد^(۲).

۵- مروری بر کارنامه شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب

۱- طرح کشت و صنعت نیشکر میان آب در سال ۱۳۶۲ بدو فعالیت‌های خود را در جهت الحاق به شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه آغاز نمود. ولی از سال ۱۳۶۳ این طرح به عنوان یک طرح ملی و مستقل به عنوان سومین شرکت کشت و صنعت نیشکر بعد از شرکت‌های کشت و صنعت هفت تپه کارون به

۱- از ۹,۵۰۰ هکتار اراضی ۵,۰۰۰ هکتار متعلق به وزارت کشاورزی و بقیه می‌بایستی از کشاورزان منطقه خریداری گردد. در ضمن از کل مساحت اراضی فقط ۶,۰۰۰ هکتار قابل کشت می‌باشد.

۲- گزارش بانک کشاورزی در مورد طرح میان آب ۱۳۷۴/۹/۱۲

فعالیت‌های خود ادامه داد.

۲- شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب (سهامی خاص)، براساس موافقتنامه مورخ ۱۳۶۳/۳/۱۱ منعقد شده میان وزارت کشاورزی و بانکهای سرمایه‌گذار (کشاورزی، صنعت و معدن و صادرات) تأسیس شد. به موجب موافقتنامه مزبور مقرر گردید هزینه‌های اجرای عملیات زیربنایی طرح شامل مطالعات عمران (تسطیح، زهکشی، آبیاری) ۶۰۰۰ هکتار از اراضی میان آب و تأمین آب، برق، گاز مورد نیاز طرح از طرف وزارت کشاورزی با اعتبارات عمرانی که دولت تعیین نموده بود، انجام پذیرد و سرمایه‌گذاری لازم برای اجرای طرح انتفاعی شامل احداث کارخانه نیشکر و دو کارخانه جنبی (خوراک دام و نئوپان) خرید ماشین‌آلات کاشت، داشت، برداشت و حمل نیشکر، احداث کارگاههای تعمیراتی و سرویس مربوطه و احداث منازل مسکونی توسط بانکهای سهامدار شرکت تأمین گردد. لذا از سال ۱۳۶۴ مطالعات بخشهای کشاورزی مسکن و صنعت و بخشی از عملیات اجرایی نیز عمدتاً از سال ۱۳۶۶ آغاز گردید.

۳- کندی عملیات طرح به دلیل مشکلات دولت در اجرای آن واقع بودن اراضی در منطقه جنگلی و تغییر مداوم سیاستهای وزارت کشاورزی در قبال اهداف طرح به آنجا رسید که در پایان سال ۱۳۷۰ (علی‌رغم هزینه‌ای حدود ۱۲/۳ میلیارد ریال) درصد عملیات انجام شده حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد برآورد گردید^(۱) و نهایتاً در همان تاریخ نیز کلاً متوقف شد.

۴- طبق دستور ریاست محترم جمهوری، از اول فروردین ماه سال ۱۳۷۱ طرح زیربنایی تحویل شرکت کشت و صنعت میان آب گردید و بنابراین هدفی که اکنون لایحه در جستجوی آن است، عملاً از سال ۷۱ تحقق یافته است.

۵- گزارش بانک کشاورزی و وزارت کشاورزی از هرگونه فعالیت در طول ۷۰ تا ۷۴ عاری است. در پاره‌ای از گزارشها از تمایل به انصراف در اجرای پروژه به دلیل عدم توجیه مالی طرح سخن گفته شده است. به همین دلیل ظاهراً قبول می‌شود که فقط بخش تأمین آب و همچنین عمران قسمتی از اراضی ادامه یافته و تکمیل گردد.

۶- از تاریخ ۱۳۷۴/۴/۱ تا ۱۳۷۴/۹/۱ بانک کشاورزی در اجرای طرح اقداماتی را انجام داده است که به شرح ذیل می‌باشد (حسب گزارش اخیر این بانک به مرکز پژوهشها):

الف - در ارتباط با آماده نمودن بقیه اراضی جهت کشت نیشکر:

- انجام امور مقدماتی به منظور تهیه اسناد مناقصه جهت آماده نمودن باقیمانده اراضی کلاً به میزان ۴۲۰۰ هکتار (قطعات چهارم، پنجم و ششم) به مبلغ برآوردی حدوداً ۵۰ میلیارد ریال

ب - در ارتباط با احداث کارخانه تولید شکر از نیشکر:

- انجام مذاکرات فنی میان هیاتهای ایرانی و پاکستانی و انعقاد قرارداد (مورخ ۷۴/۸/۱۸)، به منظور خرید کارخانه تولید شکر از نیشکر به ظرفیت سالانه ۵۰,۰۰۰ تن شکر خام به مبلغ کل ۴۴ میلیون دلار با توجه به تفاهم نامه مورخ سپتامبر ۱۹۹۴ منعقد شده میان دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی پاکستان.

لازم به ذکر است که میزان سرمایه‌گذاری انجام شده تا پایان خرداد ماه ۱۳۷۴ معادل ۵۲/۲۳۵ میلیون

۱- گزارش بانک کشاورزی در مورد طرح میان آب، ۱۳۷۴/۹/۱۲

ریال بوده که از محل اعتبارات طرحهای عمرانی، سرمایه شرکت، درآمدهای جنبی شرکت و علی الحسابهای پرداختی بانک کشاورزی تأمین شده است. میزان سرمایه گذاری لازم برای اجرای طرح و تأمین آن طبق گزارش مورخ آذرماه ۱۳۷۳ اداره سرمایه گذاری و اعتبارات بانک کشاورزی، کلاً ۲۴۶/۶۹۲ میلیون ریال برآورد شده است. طبق طرح هیأت مدیره بانک کشاورزی (مورخ ۷۴/۵/۱۵) سرمایه شرکت از مبلغ ۶,۵۰۰ میلیون ریال به ۸۸,۰۰۰ میلیون ریال افزایش یافته و مقرر گردید تا مبلغ ۱۲۵,۰۰۰ میلیون ریال نیز از طریق تسهیلات مشارکت مدنی در اختیار این شرکت قرار گیرد^(۱).

لازم به ذکر است که هزینه طرح حداقل ۴۰۰ میلیارد ریال با ۱۴۰ میلیون دلار برآورد گردیده است که همان طور که ذکر گردید تاکنون ۵۰ میلیارد ریال هزینه گردیده است.

۶- فشرده نظر کارشناسی

* با توجه به سیاستهای دولت جمهوری اسلامی در جهت احیای کشاورزی، نوسازی مناطق روستایی و خودکفایی در زمینه محصولات اساسی کشاورزی، بازپروری رقتن اراضی میان آب در طرح کشت و صنعت نیشکر میان آب می توان سالانه ۵۰,۰۰۰ تن شکر، ۵۰,۰۰۰ تن تئوبان و ۶۴,۰۰۰ تن خوراک دام به دست آورد که همه این محصولات جنبی مورد نیاز کشور می باشد و در نتیجه اثر مستقیمی در کاهش واردات شکر و محصولات جنبی، و ایجاد و اشتغال برای روستاییان خواهد داشت.

* مطابق بند «الف» تبصره ۳۴ بودجه سال ۱۳۶۵ مقرر گردید که طرحهای مذکور در قسمت ششم پیوست شماره (۱) از جمله طرح میان آب را با قیمت کارشناسی روز نقداً و یا حداکثر به اقساط پنج ساله به سیستم بانکی به فروش رسانده و درآمد حاصله را به حساب خزانه داری کل به حساب درآمد عمومی واریز نماید. لیکن علی رغم انقضای مدت مزبور تاکنون اهداف بند «الف» تبصره ۳۴ تحقق پیدا نکرده است که لازم است ابتدا دلایل عدم تحقق این امر توسط مراجع ذی ربط بیان شود.

* با واگذاری طرح کشت و صنعت نیشکر میان آب در سال ۷۱ به شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب که با موافقت و به دستور ریاست محترم جمهوری صورت گرفت، از سال ۷۱ متولی اجرای طرح مزبور شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب بوده و تصویب لایحه حاضر که مبنی بر واگذاری قطعی طرح میان آب به شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب می باشد، تحصیل حاصل بوده و فاقد نتایج عملی و وجاهت منطقی است؛ چرا که شرکت مزبور - که شرکتی دولتی است - در سال ۶۳ با همین منظور و هدف تشکیل و تأسیس گردیده و در سال ۷۱ رسماً به دستور ریاست محترم جمهوری طرح مذکور به شرکت کشت و صنعت نیشکر میان آب تحویل گردیده است و لزومی به تحویل مجدد آن از طریق تصویب این لایحه مشاهده نمی شود. مگر آنکه مشکلات جدیدی ایجاد شده باشد که دستور ریاست محترم جمهوری نیز مشکل را مرتفع نساخته باشد.

* اگرچه در ابتدا مدت زمان اجرای طرح به مدت ۵ سال ۱۳۶۴ - ۱۳۶۸ پیش بینی شده بود، ولی این پروژه به دلایلی که قبلاً ذکر گردید نتوانست در موعد مقرر به بهره برداری برسد. این در حالی است که دولت تا سال ۱۳۷۰ (برای این طرح که تا آن زمان ۱۵ تا ۲۰ درصد پیشرفت نداشت) همه ساله اعتبارات بودجه ای در نظر گرفته بود. لذا

۱- گزارش بانک کشاورزی در مورد طرح میان آب، ۱۳۷۴/۹/۱۲

پیشنهاد می‌گردد که در برنامه‌های عمرانی سالهای آینده مسئولین محترم سازمان برنامه و بودجه بررسی دقیق‌تری در مورد زمانبندی اجرای طرحها نمایند تا بدین وسیله از هزینه‌های سربار دولت کاسته شود.

* بسیار بجاست که توجه مسئولین محترم در قوه مجریه به بهره‌برداری بهینه از سرمایه‌گذارهای موجود منعطف گردد. خوبست در خصوص معضلات صنایع قند کشور و اینکه با اندک سرمایه‌گذاری می‌توانیم بهره‌برداری‌های بسیار بالاتری از آنها داشته باشیم، تذکرات لازم از طریق نمایندگان محترم به دولت داده شود. در این رابطه لازم است مدیران کارآمدتری برای بخش صنعت کشور پیش‌بینی گردد.

* اگرچه مشکلات اجرایی با واگذاری کارهای زیربنایی از وزارت کشاورزی به بانک کشاورزی حل گردیده، اما براساس بررسیهای جامعتر پاره‌ای از مشکلات همچنان باقی خواهند ماند که ربطی به انتقال مالکیت شرکت نداشته و در واقع خارج از حیطه فعالیت آن می‌باشد. به شرح زیر است.

- ۱- مشکلات واگذاری زمینهایی که کشاورزان مایل به فروش به شرکت نمی‌باشند؛
 - ۲- مشکلات زمینهایی که کشاورزان به شرکت فروخته و حال خلع وعده نموده‌اند؛
 - ۳- مشکلات هزینه انتقال و یا فروش زمینهای دولتی به بانک کشاورزی؛
 - ۴- مشکلات نحوه باز پرداخت هزینه دولت در امور زیربنایی توسط شرکت؛
 - ۵- مشکلات احداث کارخانه نیشکر توسط دولت پاکستان، (ظاهراً ایران می‌بایستی ۱۰۰۰ دستگاه ماشین آلات راهسازی به دولت پاکستان واگذار نماید که برای ساخت این ماشین آلات ایران می‌باید برای واردات قطعات از آلمان هزینه ارزی انجام دهد و مدت زمان ساخت کارخانه نسبت مستقیم به تحویل این ماشینهای راهسازی دارد و مضافاً پیچیدگی اجرای این قرارداد، تحقق آن را بسیار بعید می‌سازد).
 - ۶- مشکلات تعیین و نحوه اعتبارات طرح از سوی بانک کشاورزی؛
 - ۷- مشکلات توافق بانک صادرات و بانک کشاورزی در مورد فروش سهام شرکت به بانک کشاورزی. لازم است در این خصوص راهکارهای فعالیت مناسب در قوه مجریه با همکاری قوه مقننه یافته شده و موانع از پیش روی برداشته شود.
- اگر مشکلات فوق از طرف بانک کشاورزی مرتفع نگردد این طرح همچنان متوقف باقی خواهد ماند.

